

MEMORIA ANUAL 2019

ÍNDICE

Quen somos

A nosa visión

Construíndo pontes

Actividades e proxectos

Derrubando muros

Denuncia social e
sensibilización

Transparencia

Financiadores

Mboy moe dole

Colaboración e
participación

QUEN SOMOS

SOS RACISMO GALICIA é unha organización sen ánimo de lucro, independente, laica, multicultural e plural, que se enmarca dentro da Federación de Asociacións de SOS RACISMO do Estado español.

Os principais fins que perseguimos son:

Incidencia Política e social: loitar contra calquera forma de discriminación por razón de cor de pel, orixe, cultura ou relixión que se poida dar tanto a nivel social como político.

Sensibilización: Difundir valores, actitudes e prácticas para que a poboación recoñeza, acepte e normalice o carácter pluricultural e multirracial da sociedade galega, e valore positivamente a riqueza que ofrece a diversidade e a interculturalidade.

Inclusión: Promover a inclusión social de persoas migrantes ou pertencentes a minorías étnicas a través do asesoramento e formación en materia de dereitos e acceso en igualdade de oportunidades.

O noso eido de acción é a comunidade galega, onde traballamos conxuntamente con outras entidades locais para achegar o noso traballo á maior cantidade posible de persoas e ampliar a área de incidencia da entidade.

Ademais coordinámonos coas entidades pertencentes á Federación de Asociacións de SOS Racismo do Estado español para acadar que a nosa actividade teña repercusión a nivel nacional.

CONSTRUÍENDO PONTES, DERRUBANDO MUROS

OFICINA DE INFORMACIÓN E
DENUNCIA

ORIENTACIÓN E FORMACIÓN

DINAMIZACIÓN COMUNITARIA E
MEDIACION INTERCULTURAL

DENUNCIA SOCIAL

Oficina de Información e Denuncia en materia de Racismo e Xenofobia

SOS Racismo Galicia ofrece un espazo de información e denuncia para aquelas persoas que teñan sido vítimas ou testemuñas de comportamentos racistas ou xenófobos, que teñan provocado agresión, vulneración dos dereitos fundamentais, aplicación desigual de dereitos e da igualdade de oportunidades. Actualmente dispoñemos de dúas oficinas de atención dentro do territorio galego: unha na Coruña e outra na cidade de Vigo.

As OID expoñen tres liñas de intervención fundamentais:

- ✓ **Información e asesoramento:** asesoría integral e gratuíta a toda persoa que teña sido vítima ou testemuña dunha actitude racista ou xenófoba ou ben teña sospeitas do exercicio de situacións discriminatorias.
- ✓ **Resarcimento do dano:** O principal elemento diferencial das nosas OID é que tratamos non só de visibilizar o delito que sofren estas vítimas, senón que damos un paso máis aló,

tratando de loitar tanto por unha condena xudicial que penalice aos causantes destes delitos, como pola necesidade da persoa que sofre o delito de sentirse protexida e recoñecida socialmente como vítima.

- ✓ **Prevención dos delitos xenófobos, racistas e de odio.** As nosas OID traballan na prevención deste tipo de comportamentos en todos os espazos da nosa sociedade. Traballamos promovendo posicións proactivas cara á diversidade en rede con outras entidades e movementos sociais, xunto a centros educativos, profesionais, universidades, organizacións de mulleres, etc. desde idades temperás.

Que ofrecemos?

- ✓ **Apoio xurídico e administrativo** a aquelas persoas que fosen vítimas de discriminación racista e/ou xenófoba.
- ✓ **Denunciamos** calquera tipo de feito discriminatorio.
- ✓ **Mediamos** en caso de conflito cultural.
- ✓ **Informamos** dos seus dereitos ás persoas pertencentes a minorías étnicas.
- ✓ **Documentamos** os casos de racismo e xenofobia que teñen lugar en Galicia para a súa posterior publicación nos Informes Anuais sobre o Racismo no Estado español.

Resumo Informe Anual 2019

A primeira fonte para a elaboración do devandito Informe Anual constitúena as vulneracións e denuncias que se recollen nas Oficinas de Información e Denuncia (OID) en Galicia (A Coruña e Vigo) e que corresponden a diferentes tipos de discriminación por motivos racistas: discriminación laboral, no acceso a prestacións públicas, conflitos veciñais, etc.

As oficinas de SOS Racismo Galicia tentan combater as situacións

de racismo e xenofobia mediante o proxecto de OID, ofrecendo un servizo de atención integral a aquelas persoas afectadas ou que foran testemuñas de situacións de discriminación por racismo ou xenofobia, mediante unha atención completa e unha asesoría xurídica e social de balde. O informe está constituído pola relación de aqueles casos de discriminación xenófoba ou racista coñecidos polas Oficinas de Información e Denuncia en Galicia, de modo que non pretende mostrar o total dos casos acontecidos en territorio galego, se non que os asuntos e as cifras recollidas neste informe apenas reflicten una parte da realidade, sendo as condutas discriminatorias acontecidas realmente maiores que as mostradas. As situacións discriminatorias son recollidas por SOS Racismo Galicia como observatorio, tanto por ter tido coñecemento das mesmas, por derivación das entidades coas que se traballa en rede, como a través do servizo de asesoramento ás persoas que sufriron ou que foron testemuñas de condutas racistas/xenófobas. Existe unha barreira entre as discriminacións existentes e as discriminacións das que se toma conciencia e se denuncian, sendo un dos maiores obstáculos á hora de denunciar a situación e o contexto da persoa que sofre a conduta discriminatoria. Deste

xeito, moitas das persoas que sofren cada día o racismo e a xenofobia non denuncian estes conflitos pola súa situación de irregularidade administrativa, polo medo e a inseguridade que xera o momento da denuncia, polo descoñecemento de dereitos ou pola idea xeneralizada de que a denuncia non vai ter efectos ou non vai solucionar o problema concreto, entre outros moitos motivos.

Durante o ano 2019 recolléronse en Galicia un total de **135 casos** de discriminación e vulneracións de dereitos. Todos estes casos teñen nomes e apelidos, son persoas que viron violentados os seus dereitos por cuestións de trazos fenotípicos, orixe, razóns relixiosas ou étnicas ou situación administrativa.

PERFIL SEGUNDO O SEXO

Malia dispoñermos da posibilidade de rexistrar casos de discriminación dende calquera lugar de Galicia a través da nosa páxina web, (www.sosracismogalicia.org), o certo é que a implantación territorial e os propios medios cos que conta cada unha das oficinas establecidas en Galicia condiciona o número de casos recollidos.

Sen pretender ofrecer un estudo cuantitativo do número de incidentes discriminatorios producidos en Galicia durante o ano 2019, cremos que a mostra de máis de 130 casos supoñen un reflexo cualitativo da discriminación nas súas diferentes tipoloxías que nos aproxima a unha realidade que transcende o ámbito penal dos delitos de odio e que polos motivos arriba explicados (diferenza entre feito discriminatorio e feito denunciado, limitacións da entidade, etc.) resulta imposible cuantificar con precisión.

DINAMIZACIÓN COMUNITARIA E MEDIACIÓN INTERCULTURAL

ReDiversa: Dinamización comunitaria Intercultural

A finais do ano 2018 puxemos en marcha un proxecto de dinamización comunitaria intercultural que se estivo realizando durante todo o 2019, o proxecto levou o nome de ReDiversa.

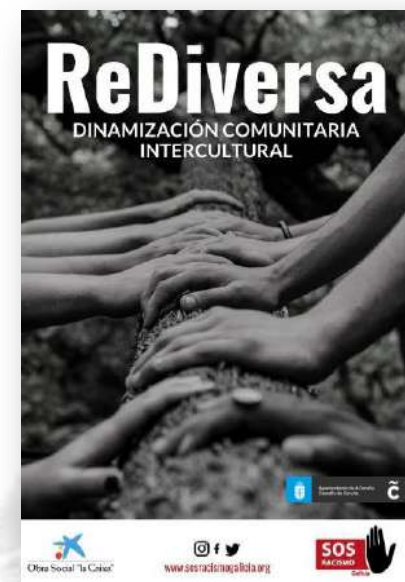

Trala a experiencia adquirida nestes anos de traballo dende SOS Racismo Galicia, e en concreto dende o Servizo de Mediación Intercultural e Sensibilización, reflexionamos sobre a importancia de mostrar á sociedade a importancia de romper co rol estereotipado e paternalista de suxeito pasivo que se lle atribúe ás persoas inmigrantes.

Por iso, o proxecto de ReDiversa dividiuse, durante o 2019, en varias fases para dar cumprimento ao obxectivo xeral do mesmo que consistiu en facilitar canles de comunicación e participación social a través da tradución e da dinamización comunitaria intercultural para, deste xeito, promover a cohesión social, o encontro e a participación cidadá en Galicia.

Na primeira fase, que comprendeu do mes de xaneiro ao mes de maio, as nove persoas que compoñían ReDiversa, –6 mulleres e 3 homes con nacionalidades de Alxeria, Gambia, Marrocos, Senegal, Siria, Venezuela e Nixeria–, recibiron unha formación en Mediación Intercultural con Titulación Universitaria de 4 Créditos ECTS, da Universidade de Nebrija. Nesta fase contaron cunha profesional do ámbito profesional e un voluntario.

Durante a segunda fase que tivo lugar durante o mes de maio se levou a cabo unha tarefa organizativa, contactando con distintos organismos como Centros Cívicos, centros médicos, Unidades de Atención Social,

entidades do terceiro sector, etc. para presentar o proxecto e poñelo a disposición. Dividiuse tamén o traballo para poder levar a cabo as dinamizacións.

Por último, tivo lugar a fase de implementación dende o mes de xuño até decembro. O equipo de ReDiversa pasou a ser contratado e levou a cabo un total de 435 traducións nos diferentes ámbitos e idiomas, sendo os idiomas máis solicitados o Wolof e o Árabe. Co desenvolvemento deste proxecto puidemos detectar unha grande demanda de traducións por parte do persoal de Servizos Sociais, o que resulta de grande interese posto que se debería ofrecer este servizo dende a propia administración pública, xa que se a comunicación non é axeitada non se pode levar a cabo unha plena inclusión social.

Do mesmo xeito, detectamos unha gran cantidade de traducións solicitadas por parte do persoal sanitario, concretamente do Hospital Teresa Herrera, cos idiomas de Wolof e Árabe, feito que nos resulta de grande interese, xa que nos casos sanitarios se deberían ter medidas para este tipo de urxencias e cuestións médicas.

Así mesmo, nesta última fase de implementación leváronse a cabo, ademais de traducións, 10 actividades de dinamización comunitaria en distintas partes de Galicia como Lugo, San Sadurniño, Ourense, A Coruña e Ponteareas. Nestas dinámicas achegáronse diferentes culturas e

tentouse desterrar mitos, así como facer unha análise da visión do papel das persoas inmigrantes.

Servizo de Mediación Intercultural

O SAMI é un servizo que procura mellorar a convivencia intercultural do conxunto da poboación, establecendo para tal fin, canles de comunicación e de entendemento que parten dunhas

firmes concepcións de igualdade e de respecto entre as diversas culturas. O noso servizo va máis alá da comunicación oral xa que comprende o acompañamento social e o achegamento entre grupos culturais diferenciados que non necesariamente teñen que falar distintas linguas.

O SAMI comprende varios ámbitos entre os que destacan o prestacional, sanitario, educativo, vivendas, laboral, etc. Durante o ano 2019 atopámonos con causas moi concretas nas que tivemos que intervir a

causa de malas xestións, por exemplo, casos de violencia de xénero onde se negaba entrada na casa de acollida ou se daban citas de “urxencia” cunha demora de dous meses. O noso labor estivo en acompañar á persoa, facilitarlle canles de comunicación e mediar coa administración para lograr soventar a situación.

Do mesmo xeito, as mediacións en entidades bancarias por denegar a apertura de contas ou por cancelar as mesmas sen previo aviso, convertíronse nunha constante durante o 2019.

Durante o ano 2019, dedicáronse máis de 1030 horas ao servizo de mediación. Tal e como se amosa na imaxe que aparece a esquerda, as principais demandas deste servizo foron no ámbito dos recursos sociais, que ocupan o 49% das actuacións. Neste eido o noso servizo viuse moi sobre saturado pola paralización da Renda Social no caso concreto de A Coruña, e pola saturación das axudas de emerxencia da Xunta. De novo, neste caso fixemos un labor de mediación xa que non a todas as persoas en situación de emerxencia se lles solicitou dita prestación.

Por outra banda, o 27% das mediacións correspóndense co ámbito sanitario onde nos atopamos con moitas situacións nas que as persoas se senten desprotexidas cando acoden con documentación e o persoal administrativo nega a súa recollida ou lles da información contraditoria dirixíndoas ás oficinas da Seguridade Social, cando non é o caso.

Por último, cómpre sinalar a importancia das mediacións relacionadas co acceso ás vivendas. Os obstáculos que se poñen para poder acceder ás mesmas son un feito totalmente constatado na cidade da Coruña e co que se ten que loitar diariamente, xa que as condicións que se esixen son imposibles - seguro de impagos, avais bancarios, meses por adiantado, nóminas superiores a mil euros, contratos dunha antigüidade maior a un ano, estar en posesión dun NIE ou DNI, entre outras—. Estas cuestións dificultan moitísimo o aluguer ás persoas migrantes, xa que, en ocasións, ao tratarse dunha persoa cunha cor de pel diferente, con outra relixión ou cultura, o número de requisitos esixidos é moito maior. As persoas que solicitaron o noso servizo foron apoiadas dende o inicio do proceso xa que, en moitos casos, cando as inmobiliarias ou as persoas particulares escoitan un acento diferente, xa poñen trabas para poder tan só ver a vivenda.

Orientación e Formación

Oficina de Información en materia de Estranxeiría

Este servizo configúrase como un programa especializado e complementario con respecto á intervención das profesionais de distintos ámbitos (familiar, vivenda, educativo-formativo, cultural e de lecer, sanitario, servizos sociais, laboral, xurídico-administrativo), co obxectivo de integrar ás persoas migrantes e/ou minorías étnicas na sociedade e favorecer a convivencia intercultural. O punto de partida do programa radica no servizo de asesoramento xurídico en materia de estranxeiría, cuxa misión fundamental é facilitar o acceso aos dereitos básicos ás persoas estranxeiras e/ou pertencentes a minorías étnico-culturais. Deste xeito, asesórase sobre aqueles temas relacionados co ámbito da estranxeiría ou derivados do mesmo, como poden ser todas aquelas solicitudes vinculadas ao exercicio doutros dereitos fundamentais, tales como: o acceso á xustiza, á educación, á asistencia sanitaria, etc.

Salientar que dita intervención posúe un carácter complementario e/ou subsidiario, o que vén significar que, na medida en que existan outros axentes sociais mellor situados ou competentes para responder ás mesmas, o servizo de asesoramento xurídico limitarase á súa derivación.

En calquera caso, este servizo tomará en conta o grao de accesibilidade dos mencionados recursos, sempre axustando o seu nivel de intervención ás necesidades específicas de cada persoa.

Durante o ano 2018 o servizo traballou esencialmente na área metropolitana da Coruña, comprendendo os concellos da Coruña, Oleiros, Arteixo, Culleredo, Cambre, Sada, Betanzos, Laracha, Bergondo e Carral. Este servizo desenvolveuse na maioría dos casos como un servizo principal e iniciador de numerosas solicitudes, sobre todo, en materia de permisos de residencia e asistencia sanitaria. Noutras ocasións, o servizo foi complementario na resolución de cuestións ou conflitos derivados por outras entidades ou organismos públicos, asumindo a tramitación subsidiaria dos procedementos necesarios para a súa corrección.

Atendendo á materia especializada ante a que nos atopamos e ao denso estudo que cada procedemento pode levar, a atención realizouse de forma organizada, mediante o servizo de cita previa para unha primeira entrevista co asesor xurídico. Posteriormente, expostas as necesidades pola persoa demandante do servizo, procedeuse ao estudo do caso concreto concertando unha segunda cita que na maioría dos casos iniciaba o trámite necesario ou propoñía as posíbeis vías de tramitación da solicitude ou solución do conflito.

Dentro do Servizo Xurídico en Estranxeiría, establecéronse unha serie de obxectivos, entre os que cabe salientar:

- Facilitar os procesos de inclusión social ás persoas estranxeiras de terceiros países, a través da apertura de puntos de asesoría xurídica que traballen atendendo á perspectiva de xénero.
- Mellorar os procesos de integración por medio do coñecemento de dereitos en materia de estranxeiría.
- Defensa dos casos de vulneración de dereitos fundamentais.

Existe un gran número de migrantes que chegan a territorio español coa necesidade de tramitar atinadamente o seu permiso de residencia, así como o dos seus familiares. Na meirande parte dos casos, descoñecen

cales son os seus dereitos e como facelos efectivos, pois a miúdo, e debido á gran cantidade de información recibida (moitas das ocasións obtida en foros e páxinas de internet) é errada e/ou non axustada á realidade.

Asisten tamén a este servizo moitas persoas que demandan un asesoramento xurídico para a solicitude, tramitación, renovación dos permisos de residencia e/ou traballo, da cara á revisión da documentación necesaria ou pola necesidade de presentar un recurso contra algunha resolución desestimatoria ou denegatoria de solicitude.

No desenvolvemento deste servizo detectouse a gran demanda por parte da poboación estranxeira dun asesoramento especializado en materia de estranxeiría, protección internacional e nacionalidade, así como doutros dereitos fundamentais (vivenda, sanidade, educación, traballo digno,

etc.). Recóllese esta necesidade como reflexo da insuficiencia dos servizos públicos que, por norma xeral, non alcanza para dar unha resposta efectiva a estes grupos.

Ademais deste asesoramento centrado no tema de estranxeiría, cómpre destacar aquelas consultas transversais centradas relativas á tramitación do cartón sanitario, sendo partícipes da difusión do Programa Galego de Protección Social de Saúde Pública, informando sobre os seus requisitos e a tramitación do mesmo, así como na tramitación de recursos en casos de denegación da súa inclusión.

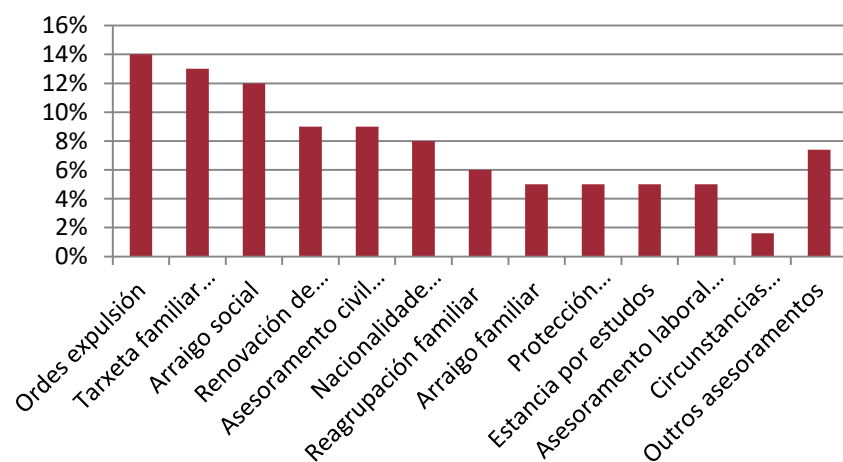
Os temas de consulta e asesoramento máis recorrentes foron os derivados dos expedientes de expulsión, as solicitudes de tarxeta de familiares de comunitarias e as solicitudes de autorización de residencia e traballo por arraigo social.

Polo que respecta ao tempo invertido o tema que máis abrangue é o relativo ás ordes de expulsión, pois son necesarias varias reunións e a presentación de varios escritos de alegacións e recursos na maior parte dos casos.

Na oficina de A Coruña destináronse a este servizo de asesoramento en estranxeiría **960 horas** durante o ano 2019, mediante unha media de 80

horas mensuais. En total o número de persoas atendidas no 2019 foi de 224 do cales o 62 % eran homes (62%) e 85 mulleres (38%).

Na gráfica que a continuación se presenta se poden observar as diferentes tipoloxías atendidas durante o 2019, así como as máis solicitadas.

Primeira atención e derivación de poboación migrante (Servizo de Atención Integral)

Este servizo de primeira, e inmediata atención enmárcase dentro da Federación Estatal de SOS Racismo. Este servizo, que desenvolvemos por terceiro ano consecutivo, tivo como obxectivo fundamental facilitar o acceso aos dereitos básicos ás persoas estranxeiras e a quen pertenza a minorías étnico-culturais adaptándonos ás necesidades específicas de cada persoa e intervindo desde unha perspectiva de xénero.

Así, atendemos necesidades de información, asesoramento, acompañamento, e/ou derivación cando existían axentes sociais mellor posicionados para resolver as demandas. Programamos formacións para

TIPOLOXÍAS DO ASESORAMENTO

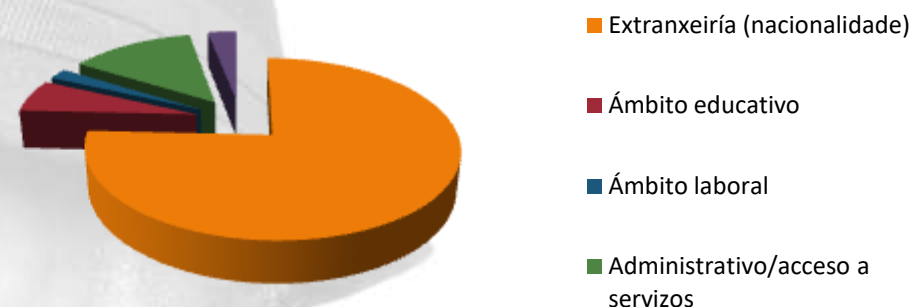
a mellora dos procesos de coñecemento da sociedade de acollida así como para a creación de espazos de interrelación con outras persoas.

Neste servizo detectamos unha vez máis a necesidade de cubrir demandas que na actualidade non reciben resposta desde os servizos públicos, municipais, autonómicos e/ou estatais.

Traballamos para facer menos dolorosa a vulnerabilidade que sofren as persoas migrantes. Tentamos facer fronte a discriminacións directas continuas por razóns económicas, por ser migrantes, por ser mulleres, e discriminacións indirectas cando o sistema que creamos non lle facilita o acceso en igualdade de dereitos que un cidadán español.

Cando analizamos a tipoloxía das intervencións realizadas durante o ano 2019 a porcentaxe máis alta corresponde a asesoramento sobre a adquisición da nacionalidade española. A persoa migrante sabe que conseguir a nacionalidade lle pode axudar a subir un chanzo na consecución de máis dereitos.

Neste gráfico que se presenta podemos ver como se distribuíron as atencións realizadas en Galicia neste servizo:

Como en todo o traballo que desenvolvemos en Sos Racismo Galicia, neste proxecto tamén estivo presente, transversalmente, a perspectiva de xénero. En todo momento adaptámonos ás necesidades específicas de cada muller e isto detectámolo desde unha atención individualizada e flexible e sen esquecermos que ela é a protagonista.

Das persoas usuarias deste servizo, o 56% foron mulleres.

Dentro do proxecto impartíronse tres formacións ao longo do ano: Dúas delas, adaptándonos ás demandas máis maioritarias foron sobre requisitos e trámites para a adquisición da nacionalidade española. Nestas formacións participaron un total de 17 persoas, 10 mulleres e 7 homes.

A terceira foi unha charla informativa para mulleres sobre recursos sociais á súa disposición. A través deste espazo de encontro pretendemos dar información sobre os recursos sociais nos que poder apoiarse na súa contorna así como tecer redes de apoio. Participaron na mesma 8 mulleres.

Competencias Clave

Dende o ano 2016 levamos a cabo formación en Competencias Clave.

Debido á crise económica, os cursos das AFD (Accións Formativas para persoas desempregadas) víronse saturados, polo que se estableceron niveis para

acceder aos mesmos dependendo do nivel formativo das persoas. O nivel 2 creouse para aquelas que estiveran en situación de obtención do título de Educación Secundaria Obrigatoria (ESO) ou equivalente, e o nivel 3 para o bacharel ou equivalente. Aquelas persoas que non se atopasen en ningunha desta situación so podían acceder aos cursos de nivel 1, que normalmente son cursos moi pouco interesantes como xardinería. Para iso creáronse as Competencias Clave, que se distinguen en dous niveles e que suple esa titulación de cara ao acceso aos cursos das AFD. Os exames de competencias clave están compostos de Lingua Castelá, Lingua Galega, Matemáticas e Lingua Inglesa.

Isto tamén posibilita que aquelas persoas que non poidan homologar os estudos dos seus países, e non teñan o tempo suficiente para poder cursar outra formación, poidan realizar cursos prelaborais dun xeito máis áxil.

Tras ir incrementando a nosa experiencia ímos procurando novas necesidades e melloras organizativas na xestión dos cursos por iso, este ano 2019 impartimos dous cursos diferenciados, un de **Competencias Clave en Linguas da sociedade de acollida N2** e dúas edicións de **Competencias Clave en Lingua Inglesa e Cálculo N2**.

O feito de establecer niveles diferenciados en base a linguas é porque detectamos que existen dous grupos de persoas diferenciados: aqueles que teñen moita dificultade no eido matemático e na lingua inglesa, pero que teñen un bo dominio da lingua castelá e galega. Pensamos que separar o curso por linguas, suporía un avance pensando naquelas persoas que proceden de países de fala non hispana, xa que podemos atender aqueles niveis medios de lingua castelá e nos permite iniciar ao

alumnado na lingua galega. Aínda que dentro do grupo existen persoas con diferentes niveis, ao ter un grupo máis homoxéneo nos permitiunos poder levar a cabo moitas dinámicas lúdicas e de participación para poder por en práctica con actividades da vida diaria.

Así mesmo, a coa nosa metodoloxía de traballo cremos que é de vital importancia establecer clases de grupos reducidos para facer unha aprendizaxe máis individualizada y dinámica.

Durante o ano 2019 leváronse a cabo un total de 332 horas en todo o ano. Ao curso de **Linguas da Sociedade de Acollida N2** dedicáronse 140 horas, celebrado dende o mes de xaneiro até o mes de xuño.

Do mesmo xeito, dende o mes de xaneiro e até mediados de maio dedicáronse 96 horas ás aulas de **Competencias Clave Lingua Inglesa e Cálculo N2**.

Por outra banda, no mes de outubro iniciamos un curso de **Competencias Clave en lingua Inglesa e Cálculo N2** co obxectivo de reforzar máis nestas dúas materias que poden supoñer unha maior traba para moitas persoas por non ter ningunha formación neste ámbito e, tamén, porque a nosa experiencia nos deixa ver que son moitas as persoas que teñen suspensas estas materias. A este curso se destináronse 96 horas.

Probas para adquisición da nacionalidade

Desde finais de 2015 o acceso á obtención de nacionalidade española dificultouse aínda máis, promovendo dende as institucións a perpetuación dunha cidadanía de primeira e de segunda clase. Neste senso, estableceuse que para dito acceso a persoas de orixe estranxeira tiveran que acreditar mediante un exame oficial os seu coñecementos da lingua española (Nivel A2), así como unha proba de coñecementos constitucionais e socioculturais de España (CCSE). Ao esforzo de tempo súmase o custe destas máis as taxas da presentación do expediente que pode chegar a superar os 300 €. Ademais é preciso destacar que dende as institucións públicas non se imparten clases de apoio para a obtención de ditos certificados, polo que é o terceiro sector o que se ocupa da orientación para a obtención do mesmo. Só existe no exame do CCSE unha aplicación na que podes realizar todos os test de xeito online, o que exclúe a unha parte da poboación que non ten acceso a internet ou non se manexa coas novas tecnoloxías.

Formacións en racismo, xenofobia e discriminación. Detección e intervención

Unha das premisas de SOS Racismo Galicia é a formación na detección e intervención en casos de discriminación e vulneración de dereitos. É por dita razón que ao longo do ano impartimos unha formación, que abrangue a perspectiva social e antropolóxica á hora da atención e intervención, como a xurídica e administrativa de cara ao proceso de denuncia.

Esta formación conta con dous módulos cunha duración total de catro horas:

- Detección e intervención social, parte teórica sobre os procesos sociais e cognitivos intervinientes na formación dos estereotipos e prexuízos.

- Perspectiva xurídica, parte práctica na que se expoñen as vulneracións máis comúns e as ferramentas existentes na sociedade para facer fronte ás discriminacións.

Esta formación, ao igual que a gran maioría das que se organizan dende a entidade son abertas a todo o público máis, nesta ocasión, decidimos enfocala cara os profesionais presentes no ámbito social para evitar as vulneracións que poidan acontecer no contacto coas distintas administracións. Realizouse coa colaboración do CC Novoboandanza (que cedeu o espazo para a xornada) no que participaron persoas con perfís moi diferentes: integradoras sociais, educadoras, mediadoras entre outras.

Estas formacións tiveron lugar en varios espazos e en diferentes datas, a primeira delas tivo lugar o 24 de outubro no Centro Cívico Novoboandanza na Coruña. Por outra banda, a segunda tivo lugar o 17 de xuño en Santiago de Compostela e en colaboración con Médicos do Mundo. Por último o 27 de novembro estivemos na facultade de Ciencias da Educación de Ourense.

Concienciación

Día Internacional Pola Eliminación da Discriminación Racial

Con motivo da celebración do 21 de marzo no Espazo Cubo, en Vigo, levouse a cabo o espazo de encontro para a presentación oficial do **“Informe Anual 2018 sobre Racismo e Xenofobia en Galicia”..**

No encontro tratouse o racismo en diferentes eidos. Dende SOS Racismo levamos a cabo a análise do Informe Anual sobre o racismo e a xenofobia e expusemos os nosos datos.

O encontro tivo lugar o 27 de marzo ás 19:30 horas. O informe pode ser consultado a través da ligazón <http://bit.ly/31H6nfg>

Diverxentes, espazo de formación antirracista

Alén da formación destinada á detección e intervención social das discriminacións na sociedade vimos a necesidade de ampliar o contido cunha actividade de formación antirracista, chamada Diverxentes, que permitiría ao alumnado adquirir coñecementos e ferramentas sobre os movementos e a loita antirracista que se desenvolve a nivel mundial. As diferenzas existentes entre os grupos que compoñemos a sociedade e o contexto hostil no que vivimos promoveu a creación dun curso de formación antirracista que aporte ferramentas e coñecementos para axudarnos a comprender a realidade que nos rodea e deconstruír certas perspectivas e dinámicas racistas que existen no nos día a día. Esta formación contou con dous grupos de participantes: un grupo mixto (aberto a todo o público) e un grupo pechado (só para persoas migrantes e racializadas) que foron realizados en horarios diferentes pero nunha mesma xornada. A idea de separar os módulos foi relevante para organizar dinámicas específicas e atender ás necesidades e inquiredanzas de cada grupo de poboación. Organizamos esta formación en catro módulos que foron impartidos entre os meses de setembro-decembro de 2019.

Inclusión e sensibilización social

Palestra sobe racismo institucional e lei mordaza

O 9 de maio no IES Lucus August, Lugo, as compañeiras da Oficina de Información e denuncias en materia de racismo e xenofobia, estiveron en Lugo no ciclo de charlas "A Autoxestión é posible: outros modelos de comunicación, convivencia e alimentación" lembrando que non podemos calar ante o

racismo institucional, o cal esnaquiza día a día a vida das persoas migrantes e racializadas.

A Europa que queremos

O 9 de maio na Biblioteca Juan Campaño, en Vigo, e organizado pola Asociación Amigos da Terra, a compañeira da Oficina de Información e

Denuncias da zona sur asistiu a esta mesa redonda para falar sobre como nos afectan as políticas da Unión Europea a diferentes niveis (xénero, medio ambiente, migracións, etc.) e debater sobre o racismo institucional.

A historia de Kelechi

Par derrubar estereotipos e prexuízos ReDiversa levou a cabo unha actividade que tivo lugar o día 30 de maio as 19 horas no Centro Cívico de Monte Alto, na Coruña. A actividade contou a vida de Kelechi dende a perspectiva de seis persoas diferentes. Tras escoitalas a todas se invitou a propoñer adxectivos para definir a Kelechi polas versións que deron esas persoas. Na actividade participaron 18 persoas, 15 mulleres e homes.

Iftar, ruptura do Ramadán

Con motivo da celebración do IFTAR (ruptura do Ramadán), celebramos un festín culinario no Parque Santa Margarita de A Coruña o día 1 de xuño. A ruptura do Ramadán celébrase á tardiña, por iso convidamos diversos colectivos e persoas de diferentes culturas e relixións para compartir e xerar espazos de encontro e comunicación, creando redes e fomentando o respecto á diversidade cultural e étnico racial. No encontro participaron ao redor de 107 persoas.

Festa da alegría

Tamén formamos parte do espazo organizado pola Rede Social Galicia Sur polo día do Comercio Xusto no Calvario, no que houbo postos

informativos, venda de modo sostible, comercio xusto, desfiles, palestras, proxeccións de curtametraxe, obradoiros para crianzas e adultos, etc.

O encontro tivo lugar o sábado 15 de xuño na rúa peonil do Calvario, en Vigo.

Asemblea anual do Foro Galego de inmigración: A

Lei de estranxeiría mata

O día 15 de xuño ás 11:00 na Casa Museo Casares Quiroga da Coruña tivo lugar a charla titulada a “Lei de estranxeiría mata”. Nesta palestra presentouse ás persoas asistentes a violencia e o racismo institucional que viven diariamente as persoas migrantes no estado español. Para pechar a charla coloquio, realizamos unha dinámica para visibilizar as discriminacións que poden estar presentes no privilexios.

Xornadas sobrevivir non é delito

O espazo organizado en torno ao lema: “Sobrevivir non é delito” é un achegamento cara a vida das persoas de orixe migrante que venden nas rúas, coñecidos como manteiros, e a dureza que deben afrontar para insertarse laboralmente na sociedade galega e española. Dan man de algún dos integrantes do colectivo de sindicato de manteiros de Barcelona e manteiros (ou ex traballadores) da cidade da Coruña coñécense as limitacións que lles son impostas dende as administracións, a realidade das persoas que se dedican á venda ambulante nas rúas e cales son as súas inquedanzas en torno a unha sociedade que os marxina e os criminaliza.

Unha das respostas máis positivas desta discriminación que sofren as persoas que posúen esta ocupación e a formación de grupos de loita e resistencia que teñen como resultado a marca creada polo colectivo dos manteiros en Barcelona: **TOP MANTA**. Esta experiencia serve para

demonstrar, ao público xeral e aos diferentes axentes da sociedade, que se poden desenvolver iniciativas adecuadas a cada situación respectando o dereito das persoas a gañarse a vida dignamente e que non deben ser sancionados por tentar sobrevivir para gañarse a vida.

A xornada iniciouse coa proxección da curtametraxe "Kër" de Diana R. Mata, baseado na vida e experiencias de manteiros e ex manteiros que residen en Galicia, seguido polo testemuño de algún dos membros que forman parte

do sindicato dos manteiros de Barcelona e a formación da súa propia marca de roupa para rematar cun coloquio "A lei de estranxeiría condena á manta", coa participación de Massamba Djitte e Abdou Gning (co-protagonistas do documental "Kër") e Lamine Bathily (portavoz Sindicato de vendedores ambulantes de Barcelona). Esta derradeira palestra serve de colofón a unha actividade que ten á lei de estranxeiría e o racismo estrutural como variable común en todas estas historias de vida.

As actividades realizáronse o venres 15 de xuño na Asociación Cultural Físca, en Vigo e o sábado 16 de xuño no Centro Social A Comuna, Coruña.

As actividades poden visitarse por medio da seguinte ligazón: <http://bit.ly/35QESIG>

O Kanga: Porteo africano

O día 5 de agosto no Centro Cívico Novoboandanza de A Coruña realizamos un encontro compartindo a historia, uso e beneficios do pano africano no porte e crianza. O obxectivo central do obradoiro foi presentar as vantaxes do porteo infantil africano, unha práctica que permite levar a/o bebé de maneira respectuosa co seu corpo e as súas emocións xa que ofrece seguridade e é respectuosa coa necesidade de contacto pel con pel.

Aldea de verán

O 12 de agosto visitamos San Sadurniño e o seu campamento urbano organizado a través da Consellería de Igualdade para favorecer a conciliación. A través de AtaliA Social levamos a cabo dúas actividades cos nenos e coas nenas do campamento onde traballamos coa infancia a diversidade, a migración o respecto as diferentes culturas e o referentes positivos. A actividade finalizou tocando os yembés.

Festival das Brétemas

O 28 de setembro acudimos invitados pola organización do Festival das Brétemas a Ponteareas, Pontevedra. É un festival que centra o seu obxectivo na loita feminista, antirracista, o apoio e a defensa e difusión da cultura, música e lingua galega, dando cabida tamén a outras expresións artísticas e culturais. Dende SOS Racismo participamos nunha palestra sobre a lei de estranxeiría e as desigualdades que xera a lei.

Mostra do posible

Un ano máis, o 5 de outubro participamos na Mostra do Posible que tivo lugar no paseo marítimo de Cangas do Morrazo cun posto de información sobre as actividades que

levamos a cabo tanto en Vigo como na Coruña así como un de comida e doces da nosa compañeira marroquí Najat Elmounadil e xunto co resto de colectivos sociais que cren que outro mundo é posible.

A terceira edición da Mostra do Posible estivo centrada en como facerlle fronte á grave crise ecosocial na que vivimos: Que ferramentas temos?; Outra economía é posible?; precisamos reducir as emisións de gases contaminantes, pero como?; cal é o papel da cidadanía no mantemento de servizos públicos de calidade?; seremos capaces de afrontar a crise sen incrementar a fractura social? Ante tantas dúbidas, unha certeza: apoiamos a declaración do estado de emerxencia climática.

Voluntariado e cooperación

O mércores 16 de outubro, a compañeira da Oficina de Información e Denuncias da Zona Sur, falounos do servizo das Oficinas de Información e Denuncias e a necesidade de concienciación por parte de todas de denunciar calquera feito discriminatorio ou de aplicación desigual de trato, dentro das as xornadas «sODStendo o Planeta. Semana da Axenda 2030 na UVigo» os días 16, 17 e 18 de outubro no campus de Vigo. O obxectivo destas xornadas é dar a coñecer a Axenda 2030 durante tres días a través de diferentes actividades en torno á economía sostible, as persoas refuxiadas e a crise climática, desde conferencias e obradoiros con entidades sociais ata obras de teatro, un concerto solidario e unha mostra de cociña con produtos de proximidade e tempada. O encontro tivo lugar na facultade de ciencias xurídicas da Universidade de Vigo.

Sen froiteiras para soñar

En colaboración coa UAMI (Unidade de Asesoramento ás Migracións), o 4 de novembro realizamos unha dinámica dentro da Escola Intercultural recollendo soños, proxectos e miradas sobre o futuro, xa que dende SOS Racismo entendemos que é imprescindible falar e ser referentes, por iso, presentamos a través dunha dinámica a historia de vida e superación dalgunhas das persoas do equipo.

Xornadas antirracistas

O percorrido da propia entidade nos anos que leva activa en Galicia e a constatación da necesidade da existencia de espazos comúns de formación e intercambio social, cultural e lingüístico fai que xorda un ideario simbólico no que se comezan a ordenar ideas de cara á celebración dunhas xornadas dende a perspectiva antirracista na comunidade galega.

Son moitas as situacións discriminatorias que existen en Galicia e que sofren as diferentes persoas

que residen nesta terra. A organización destas xornadas permite construír historias comúns de loita e resistencia e facer visibles conflitos que só son perceptibles para as persoas racializadas. Non debemos permitir a existencia de situacións de discriminación, e é por iso que SOS Racismo Galicia, como entidade, e o resto de actores que conformamos a sociedade galega, estamos obrigados a combater os discursos, actitudes e

prácticas que normalizan o racismo na vida cotiá e menosprezan outras vidas en función de unhas “xerarquías” creadas en base á cor da pel, a nacionalidade, a lingua, a cultura, ou a relixión entre outras.

A través destas Xornadas Antirracistas gustaríanos crear un espazo que sirva como plataforma para mudar os discursos sociais existentes e axude a construír e divulgar nosas voces no senso dos movementos antirracistas. Estas tiveron lugar o venres 22 y sábado 23 de novembro na Facultade de Ciencias da Comunicación en Santiago de Compostela.

Teatro- coloquio: No es país para negras

Dentro das xornadas antirracistas, o 22 de novembro en Santiago de Compostela tivo lugar a obra narra o periplo vital dunha muller negra en España, que é a propia Silvia Albert Sopale nada en San Sebastián en 1976, unha nena negra nunha familia de negrxs nun país de blancxs. Xunto a ela, o espectador percorrerá corenta anos e revivirá aquelas cancións populares e anuncios televisivos que marcaron o imaxinario dunha xeración.

Acompañaraa no espertar da adolescencia cos seus interrogantes e na formación da súa identidade. Tamén viaxará con ela a África, onde descubrirá que a pesar de ser a terra nai ese tampouco é o seu lugar.

Interpretando diversos personaxes e servíndose da linguaxe física, Silvia mostra con humor e ironía os diferentes puntos de vista sobre o racismo, a sexualidade da muller negra e a identidade. Sérvese dos seus recordos e os de toda unha comunidade, para contar parte da historia non contada ata o momento: a historia das mulleres negras españolas.

“Non é país para negras” é unha comedia dramática que conxela o sorriso.

Concerto: Sutta Meets Black Garlic

Rui Alexandre aka **Black Garlic** é descendente de caboverdianos. Musico de Reggae/ dub/ Ska/ Rocksteady, guitarrista, baixista e baterista que recentemente

comezou a súa carreira como cantante. Naceu e creceu en Almada-Setúbal (Portugal) ata os 15 anos e desde entón, vive en Vigo-Galiza.

O **Sutta** é un artista francés con descendencia galego/portuguesa, produtor, deejay, cantante e guitarrista. Dedícase aos escenarios desde hai máis de 20 anos, veterano da música reggae urbana e especialista en DanceFloor para facer bailar ao público.

Sábado 23 de novembro | 22:30 h | Gentalha do Pichel | Compostela | Colabora: Gentalha do Pichel

ENLACE: <http://bit.ly/35L35tK>

Nómadas, día das migracións

Mércores 18 de decembro | 16:30-20:30H | Coruña | Colabora: Centro Social Monelos

A través da xornada Nómadas, téntase sensibilizar ás poboacións sobre a importancia dos procedementos migratorios e a súa influencia nas sociedades nas que residimos. Para iso fixéronse dúas dinámicas relevantes que axudaron ao público presente a concienciarse sobre a complexidade dos fenómenos migratorios, a magnitude dos

estereotipos e prexuízos presentes nos media e todas as casuísticas importantes que maioría de nós descoñecemos sobre a realidade das persoas migrantes. A primeira dela da man de Mari Fidalgo (do grupo Raías Travesseiras) na que reflexionamos sobre as migracións, a través dun experimento social, para comprender as causas e consecuencias das

migracións e a relación das políticas migratorias actuais coa realidade que sofren moitas persoas. Dita articulación permitiu adquirir un amplo coñecemento sobre os desprazamentos entre países, as leis migratorias, a influencia dos media nas masas sociais e a realidade que viven as persoas migrantes nos países de recepción. Todo este percorrido, social, económico e psicolóxico, permite derrubar antigas crenzas e construír novos pensamentos sobre os desprazamentos migratorios e as persoas que os levan a cabo.

A segunda parte veu amenizada polo colectivo LOOPEDVEGA coa súa poesía crítica electrónica. Da man de Artemisa Semedo e Luix Kaf coñeceremos diferentes historias e realidades que usan aos desprazamentos migratorios como liña vehicular da crítica que fan a través dos seus versos. As orixes, o corpo político migrante e racializado na Europa fortaleza, os movementos de resistencia e o dereito a desprazarse e existir nos diferentes territorios, son algunhas das variables comúns que irán guiando os versos de que darán gala na xornada Nómadas

Concienciación nas redes

Dende SOS Racismo Galicia creemos que as redes ocupan un espazo moi importante na sociedade na que vivimos, e por iso, é preciso aproveitálas para poder chegar a máis público e, dese xeito, acadar unha concienciación plena de toda a sociedade.

Por iso, durante o 2019 estivemos máis presentes nas redes sociais e tivemos varias campañas como:

Resetea o teu sistema

A través deste vídeo pretendemos, a través do humor, visibilizar a importancia que teñen os medios de comunicación e como poden manipularnos. Imaxinas o ridículo que sería que ategorizáramos aos seres humanos baseándonos no que contan os medios de comunicación?

Se queres ver o vídeo, pincha na ligazón: : <http://bit.ly/2slZDIr>

Como actuar ante una discriminación no acceso a vivenda

Como xa temos dito en páxinas anterior, a discriminación por acceso a vivenda e unha constante coa que viven as persoas migrantes ou

racializadas .Frases como “ non se aluga a inmigrantes” ou “só se aluga a nacionais”, son repetidas en anuncios web, así como, por profesionais do ámbito inmobiliario. É necesario que saibamos que este tipo de actos están tipificados no artigo 512 do Código Penal como delito e que temos o dereito para denuncialos.

Todo isto o recollemos de xeito audiovisual nun vídeo que podes consular o vídeo aquí: <http://bit.ly/2NIDGQY> e a través dun cómic.

Como actuar ante unha discriminación no acceso a locais de ocio

A través dun vídeo e dunha banda deseñada explicamos como o dereito de admisión é utilizado en moitas ocasións como unha excusa para ocultar diferentes formas de discriminación. É necesario que saibamos como proceder para actuar ante este tipo de situacións e non deixar impunes este tipo de actos e persoas. Ligazón: <http://bit.ly/2TjTg3b>

Dereitos das mulleres

As mulleres migrantes sofren unha dobre ou triple discriminación. Polo feito de ser muller, polo feito de ser migrante e en moitas ocasións tamén son discriminadas pola relixión. Esta discriminación lévaas a unha situación de gran precariedade, precariedade na que se inclúe a laboral pois, en moitas ocasións, teñen que aceptar traballos que non están ben remunerados, que non respetan os seus dereitos, ou nos que son explotadas laboral e sexualmente. Por iso, dende SOS Racismo Galicia dicimos que NON! queremos consentir que existan cidadás de primeira e de segunda, e berramos que queremos un mundo sen escravitude laboral e sexual.

Ti que pensas de min?

O 11 de xullo no Centro Cívico Ágora da Coruña, en colaboración con Integra levouse a cabo unha dinámica cunha proposta audiovisual que tenta

desmontar os estereotipos e prexuízos asociados ás mulleres refuxiadas, migrantes e solicitantes de asilo. As persoas asistentes tiveron que constituír as biografías destas mulleres contando só cunha imaxe retrato. Unha vez finalizada esta parte realizouse unha posta en común co obxectivo de saber cales foron os criterios que utilizaron as persoas participantes e porque. Para pechar a actividade reflexionouse sobre as mulleres refuxiadas e solicitantes de asilo e a súa realidade.

Dúas patrias

O 22 de xullo en Barbadás, Ourense e en colaboración coa Residencia da terceira idade A Nosa Señora dos Milagres, levamos a cabo a visualización do documental “Dos Patrias: Inmigrantes galegos”. A través do documental coñeceuse a historia da migración de mulleres galegas que chegaron a Arxentina durante os anos 50 en procura dun futuro máis próspero tanto como para elas, como para os seus familiares.

Ao finalizar a proxección xerouse un debate sobre as causas que levaron ás protagonistas do documental a deixar España e as causas que levan a moitas persoas a vir a España na actualidade.

Asilo e refuxio

Dende SOS Racismo Galicia queremos rachar as fronteiras e camiñar de cara a sociedades máis xustas onde se teñan en conta os dereitos de todas as persoas. En base a esta temática estivemos presentes en diferentes eventos:

Acampa

Unha das premisas de SOS Racismo Galicia é o traballo en rede. Por dito motivo, no 2019 voltamos a apoiar o movemento de Acampa, así como as as diferentes actividades levadas a cabo. Por segundo ano, esta iniciativa cidadá sen fins de lucro integrada por colectivos sociais, culturais, educativos, veciñais, políticos, sindicais, artísticos, de persoas solidarias, de institucións e empresas con responsabilidade social, que ten como obxectivo a defensa dos dereitos humanos, o Dereito Internacional Humanitario e o Dereito ao Refuxio e á promoción da participación e a implicación.

A Acampada pola Paz baseou a súa temática na muller refuxiada, e tivo lugar nos Xardíns de Mendez Núñez da Coruña dende o 20 até o 22 de xuño. Nestas datas leváronse a cabo charlas, ponencias, concertos, actividades para todas as idades, performances, etc. ademais da información proporcionada por cada entidade participante na súa tenda de campaña.

Dende SOS Racismo Galicia participamos nunha dinamización o día 21 as 11:00 cunha iniciativa visual presentando catro fotografías de mulleres inmigrantes. Con esta proposta buscábase desmontar os estereotipos e prexuizos asociados ás mulleres migrantes e solicitantes de asilo.

Ademais desta actividade tamén estivemos no noso posto de atención ofrecendo información sobre o noso traballo.

Transparencia

Financiadores

No 2019 seguimos a recibir a importante colaboración das persoas asociadas a nosa entidade que cun grande esforzo seguen a contribuír a que os proxectos da entidade sigan adiante. Aínda que porcentualmente representa unha cantidade pequena fronte ao resto de ingresos, a maioría de subvencións públicas, cualitativamente o apoio de persoas a título individual danos forza para seguir adiante neste camiño. Sen esquecer que estes ingresos permítenos cubrir gastos que non se poden financiar con ningunha axuda pública, como acontece, por exemplo, cos gastos financeiros.

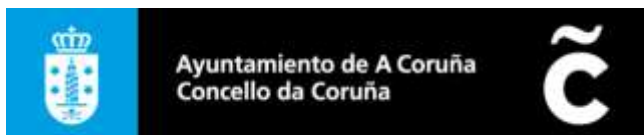
O financiamento dos proxectos foi recibida a través das convocatorias públicas de subvencións por parte de

FONDO SOCIAL EUROPEO
"O FSE inviste no teu futuro"

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE POLÍTICA
SOCIAL
Dirección Xeral de Inclusión Social

CORUÑA
PRÓXIMA

En todos os proxectos o importe da subvención destinouse nun 80% ao gasto de persoal e todos os gastos que se consideran directos para a correcta execución dos mesmos (materiais, gastos de desprazamento...) O 20% restante utilizouse para cubrir os gastos fixos da entidade (aluguer, subministracións, seguros). No ano 2019 recibimos subvencións polo importe de 151.000 €

Queremos destacar que a execución dos proxectos tamén foi grazas ás posibilidades de financiamento que nos ofrece Coop57, cooperativa de crédito ética e solidaria á que pertencemos. Xa que é grazas a ela con adiantos de subvencións e/ou pólizas de crédito como poñemos remedio ao pago con demora que, segundo a tipoloxía, se produce nalgúns subvencións.

Mboe Moe Doyle

Porque creemos realmente que a eficacia e eficiencia reside no traballo en rede, traballamos xunto a outras asociacións, institucións e diferentes grupos a prol dos dereitos das persoas migrantes e/ou racializadas.

Sumar recursos e esforzos fai que cheguemos mellor ás persoas que nos necesitan.

Igual que as **PERSOAS VOLUNTARIAS** que dedican moito do seu tempo facendo que todos os proxectos salgan adiante.

Este ano 2019 tamén colaboramos coa Universidade de Salamanca e o Centro Tomás Barros a través de convenios de prácticas de Traballo Social e Grado Superior de Integración Social, respectivamente, onde colaboraron con nós persoas en proceso de aprendizaxe pero que aportan moito no día a día da nosa entidade.

E por último grazas a todas e todos por estar ahí e facer que o noso traballo sexa posible.

Ás usarias e usuarios por confiar en nos.

Ao voluntariado que se implica por encima das súas posibilidades.

Ás socias e socios que seguen confiando no que facemos

Ás traballadoras e traballadores que dan máis do que reciben.

Ás entidades e institucións diversas que suman esforzos para acadar obxectivos

Loitamos para non ter razón de existir

Si queres estar ao día do que facemos podes seguirmos nas nosas redes sociais

